

Culegere de Limba și Literatura Română pentru clasa a III-a

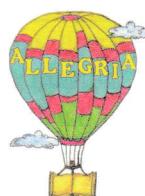
Localitatea _____

Județul/sectorul _____

Școala _____

Numele _____

Prenumele _____

Cuprins

Argument	3	Scrierea corectă a ortogramei nai / n-ai	66
Corespondența dintre sunete și litere	3	Comunicare nonverbală	67
Sunetul și litera	5	Prezentarea unui personaj	68
Vocale și consoane	5	Adjectivul	70
Grupuri de litere: CE, CI, CHE, CHI, GE, GI, GHE, GHI	7	Acordul adjectivului cu substantivul	72
Cuvinte care se scriu cu litera X	10	Pozitia adjectivului în propoziție	75
Scrierea corectă a cuvintelor într-o / într-un	12	Scrierea imaginativă	77
Scrierea corectă a cuvintelor dintr-o / dintr-un	14	Fișă de evaluare - Adjectivul	79
Scrierea corectă a cuvintelor printr-o / printr-un	16	Redactarea unui text după benzi desenate	80
Silaba. Cuvântul	18	Realizarea unui text după întrebări	81
Cuvinte cu sens asemănător	19	Scrierea corectă a ortogramei neam / ne-am	82
Cuvinte cu înțeles opus	21	Comunicarea după imagini	84
Cuvinte cu aceeași formă dar cu înțeles diferit	23	Dialogul. Text creativ	85
Scrierea corectă a cuvintelor	24	Textul narativ. Planul de idei	87
Scrierea lui „m“ înainte de „b“ și „p“	24	Scrierea corectă a ortogramei nea / ne-a	89
Scrierea corectă a ortogramei sa / s-a	25	Harta povestirii	91
Scrierea corectă a ortogramei sau / s-au	27	Povestirea orală după planul de idei	92
Propoziția	29	Pronume personal	94
Semne de punctuație	30	Persoana și numărul pronumelui personal	96
Fișă de evaluare	31	Pronumele personal de politețe	98
Textul	34	Fișă de evaluare - Pronumele personal	100
Textul literar. Textul nonliterar	35	Scrierea corectă a ortogramei mai / m-ai	101
Textul liric. Textul narativ	37	Cartea	103
Scrierea corectă a ortogramei la / l-a	40	Scrierea imaginativă: alcătuirea unor texte după imagini, după un sir de intrebări - Recapitularea unui text pe baza unor imagini	104
Scrierea corectă a ortogramei ia / i-a	42	Așezarea textului în pagină	105
Comunicare orală	44	Povestirea unui fragment	106
Comunicare scrisă. Textul funcțional – Biletul	46	Părțile unei compunerii	107
Textul funcțional. Afișul	48	Verbul	108
Scrierea corectă a ortogramei săi / să-i	49	Numărul și persoana verbului	110
Cuvântul - parte de vorbire	51	Fișă de evaluare - Verbul	113
Substantivul	53	Descrierea unui obiect	115
Felul substantivelor	55	Descrierea unei persoane	116
Numărul și genul substantivelor	57	Scrierea corectă a ortogramei ceai / ce-ai	117
Scrierea corectă a substantivelor	59	Acordul și dezacordul	118
Fișă de evaluare - Substantivul	61	Textul creativ după un sir de ilustrații	120
Textul funcțional. Felicitarea. Invitația	62	Recapitulare finală	121
Textul funcțional. Cartea poștală. Fluturașul	63	Cuprins	124
Scrierea corectă a ortogramei iau / i-au	64		

Sunetul și litera Vocale și consoane

1

Completează enunțurile:

- Sunetul se pronunță și se _____.
- Litera se scrie și se _____.
- Sunetele limbii române se împart în _____ și _____.
- Sunetele care se pronunță fără ajutorul altor sunete se numesc _____.
- Sunetele care se pronunță cu ajutorul altor sunete se numesc _____.

2

Colorează doar cifra care indică răspunsul corect.

Cuvântul	Sunete	Litere
floare	6 / 5	6 / 5
cheie	5 / 4	5 / 3
gem	2 / 3	3 / 4

3

Într-o peșteră s-a descoperit un mesaj scris pe un papirus. Descoperă mesajul secret completând cuvintele cu vocalele potrivite, conform codului.

Pr*o*te*n*** o*st*o* ☺ c*o*m*o*r* n*o*p*ro*f*o*t*. I*n pr*o*te*n *d*o*v*o*r* t*o*
 o*st*o* o*lt*o* n*o*ri* ♦ n*o*m*o*n*t*o*l*o* b*o* d*o*n v*o*t*o*t*, d*o*
 ♦ n*t*o*td*o* n*o* ♦ n*o*m*o*n*t*o*l*o* gr*o*l*, c*o*nd* o* n*o*v*o* d*o* spr*o*j*n*.
 i- * î-â- ♦ a- ☺ ă- ☺ e- ☺ o- ☺ u- ☺

4

Citește cu atenție enunțurile. Dacă ești de acord cu ele, scrie în caseta din dreptul acestora DA. Dacă nu ești de acord scrie în casetă NU. În cazul enunțurilor unde ai completat NU argumentează oral răspunsul.

- Litera este semnul grafic al sunetului.
- Un sunet se poate reda printr-o singură literă.
- Vocalele se pronunță cu ajutorul altor sunete.
- În limba română există și litere care se redau prin mai multe sunete.
- Sunetul se audă și se scrie.

JOC

Descoperă regula și completează sirurile cu încă patru elemente. Scrie apoi în casetă ce reprezintă fiecare sir pe care l-ai completat

◆ a, e, i, _____ →

◆ s, r, l, _____ →

◆ ce, ci, ghe, _____ →

◆ oa, ia, _____ →

Cadranele. Completează casetele cadranelor conform cerințelor.

Exemple de vocale	Exemple de consoane	Exemple de grupuri de litere care se pronunță printr-un sunet	Exemple de cuvinte formate doar din vocale

Scrie cuvinte respectând schemele date:

VCVC → _____

CVCVCVV → _____

CVCV → _____

CVCVCVCVC → _____

Asociază corect cuvântul cu schema corespunzătoare:

- Suport	● CCVCCV
- Tren	● CCVC
- Albastru	● CVCVCC
- Frunză	● CVCCVCVCV
- Rândunică	● VCCVCCCV

Grupuri de litere: CE, CI, CHE, CHI, GE, GI, GHE, GHI

Celia și cu Gigel
Au găsit ieri un cățel.
- Vai, zise fetița tare,
Ce ne facem, frățioare?
Să-l alung, nu prea îmi vine!
- Dacă mă întrebi pe mine
Cheia acestei probleme...
Zic să nu avem dileme!
Este cert, nu-ncape vorbă
Că-i e foame...
- Îi dăm ciorbă?
- Ciorbă? Da! Fără-ndoială...
Dar de unde? Ești la școală!
- Of, să știi că ai dreptate!
Ce mai ghinion, fărtate!
- Ba, deloc! Îl iau acasă
- Păi, tanti Gina te lasă?
- Nu mai pune la- ndoială!
Nu e loc de târguială.
Mama va fi bucuroasă
Și de mine și de el
Așa că, la drum, cățel!!!

(Dilema- Claudia Stupineanu)

1 Subliniază în textul dat cuvintele care conțin grupurile de litere învățate.

2 Transcrie din text cuvintele care conțin grupurile de litere învățate.

3 Desparte cuvintele transcrise în silabe și scrie în dreptul fiecărui cuvânt numărul lui de sunete.

4

Scrie un alt titlu care s-ar potrivi poeziei.

5

Fii creativ și imaginează-ți o continuare a textului. Scrie-o pe rândurile de mai jos.
Continuarea textului poate fi în versuri sau în proză, la alegere.

6

Completează căsuțele cu grupul de litere potrivit, astfel încât să obții cuvinte cunoscute.

-----ată

-----ată

ra-----tă

ră-----tă

-----ie

-----ta

re-----

co-----

sa-----

ma-----tă

7

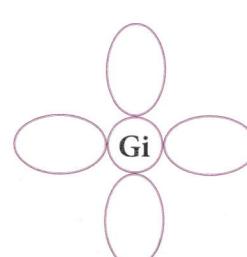
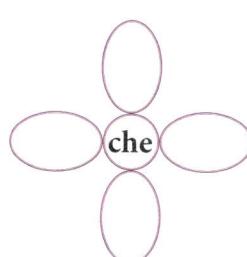
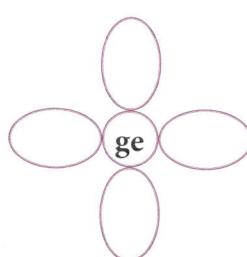
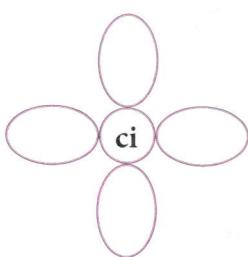
DA SAU NU

Scrie DA în dreptul enunțurilor cu care ești de acord și NU în dreptul acelora cu care nu ești de acord.

- Grupurile de litere se pronunță printr-un sunet.
- Unele grupuri de litere au mai multe sunete.
- Un cuvânt are tot atâtea sunete câte litere are.
- Grupurile de litere pot fi formate din două sau trei litere.

8

Scrie pe petalele florii silabe care formează cuvinte cu grupul de litere scris în mijloc.

9

Taie cuvântul scris greșit:

Ceață/ciață
Ghiem/ ghem

gheozdan/ ghiozdan
ochelari/ ochielari

girafă/cirafă
ghiuvetă/ chiuvetă

Gheorghe/Gheorgie
macină/ magină

10**Joc de rol**

Imaginează-ți că ești profesor. Identifică greșelile existente în textul scris de un elev. Rescrie apoi textul corect.

„Gioceii sunt florile mele preferate. Acieștia sunt vestitori primăveri. De 8 Martie eu și Cicilia, soar mea, i-am oferit mamei un buchiet de ghiocie și o perechie de gergei. Mama a fost chiar fericetă.“

11

Scrie un text de minim 5 rânduri, cu o temă la alegere, în care să folosești cât mai multe grupuri de litere.

12

Scrie câte două cuvinte cu fiecare grup de litere învățat. Formulează apoi enunțuri cu fiecare dintre cuvinte.

Ex.: ce → cercei → Copacii și-au pus cercei de rubin.

13

Desparte în silabe și află câte sunete și litere au următoarele cuvinte: ceas, cioară, ceapă, ciolan, ciocârlan, încearcă.

14

Desparte în silabe și află câte sunete și litere au următoarele cuvinte: cicoare, cireșe, concis, floricele, cerc,întoarce. Ce diferență este între cuvintele de la exercițiul 13 și aceste cuvinte din punct de vedere al sunetelor? Scrie explicația.

15

Scrie câte sunete și litere au următoarele cuvinte: floare, parc, lucea, calculator, coordonate.

16

Desparte în silabe și află câte sunete și litere au următoarele cuvinte: geam, gem, girofar, mărgea, magiun, magician. Alcătuiește propoziții cu ele. Folosește la finalul lor toate semnele de punctuație studiate.

17

Dă exemple de cuvinte care să conțină grupurile che, chi, ghe, ghi la începutul, interiorul și sfârșitul cuvântului. Desparte în silabe și află câte sunete și litere are fiecare cuvânt?

18

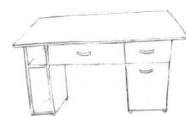
Completează cuvintele cu silabe potrivite:

ghi-..... .... ghin-..... ge-..... ....-chin chi-..... ghe-..... ....-ghet

Cuvinte care se scriu cu litera X

1

Colorează doar imaginile a căror denumire conține „X“.

2

Încercuiește în text cuvintele care conțin litera „X“.

Alexandra citește un text. Textul este despre un copil pe nume Maxim. El cântă la saxofon. Toată ziua Maxim repetă. Băiatul se pregătește pentru un examen important. Are admitere la Școala de muzică.

3

Desparte în silabe cuvintele încercuite la exercițiul 2.

4

Scrie cuvintele încercuite (la ex.2) în tabel și completează numărul lor de sunete și litere.

Cuvântul	Număr de silabe	Număr de sunete

5

Subliniază varianta corectă.

tixit / ticsit / tixcsit

xerocs / xerox / cserocs

Xenia / Csenia / xenia

rucsac / ruxsac / rucsac

Roxana / Rocsana / Roxana

tacsi / taxi / taxi

6

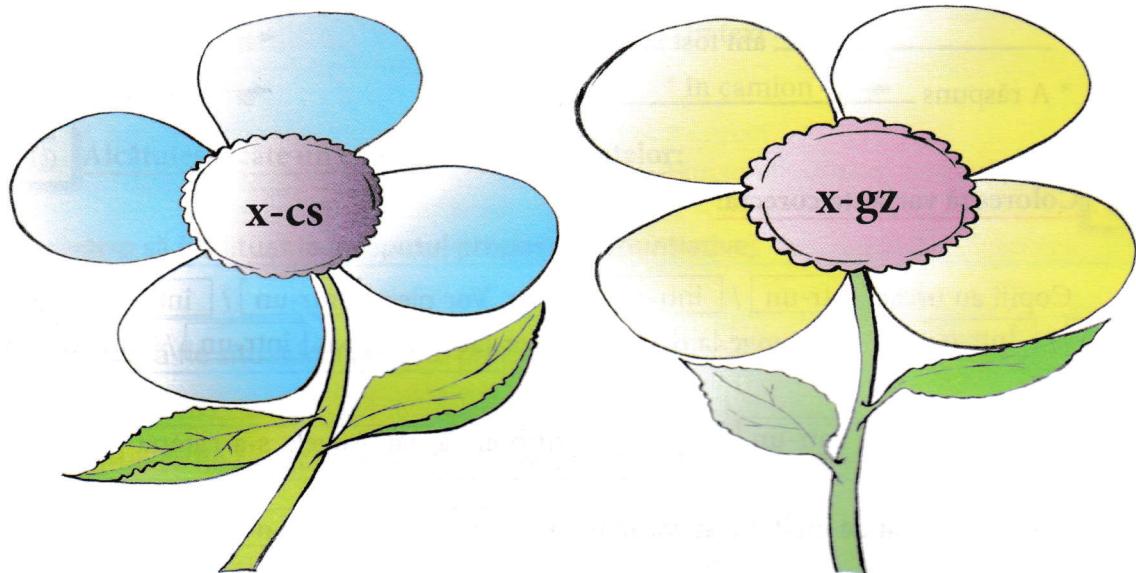
Subliniază în lista de cuvinte: cu verde cuvintele în care litera „x“ se pronunță „cs“; cu maro cuvintele în care litera „x“ se pronunță „gz“.

excavator, xerox, exemplu, anexă, exercită, lux, există, inox, exact, exigent.

7

Trece cuvintele date pe petalele florilor corespunzătoare în funcție de cum se pronunță sunetul „x“.

Rex, examen, exercițiu, exemple, maxilar, Alex, exact, executat, exigent, există.

8

Joc. Timp de 3 minute scrie pe o foaie cât mai multe cuvinte cu „x“.

Compară rezultatul tău cu cel al colegului de bancă. Cine a scris mai multe cuvinte?

Eu	Colegul

9

Eu spun una, tu spui multe!

pix - _____

mixer - _____

exercițiu - _____

xerox - _____

exemplu - _____

examen - _____

axă - _____

exactă - _____

extemporal - _____

taxi - _____

text - _____

expirat - _____

Scrierea corectă a cuvintelor **într-o** / **într-un**

1

Completează propozițiile folosind cuvintele din coloana alăturată:

- * Vulpea s-a ascuns _____.
- * Printesa locuia _____.
- * _____ am pus jucăriile.
- * _____ am fost la pescuit.
- * A răspuns _____.

- **într-un** palat
- **într-o** zi
- **într-o** clipă
- **într-un** sertar
- **într-o** scorbură

2

Colorează varianta corectă:

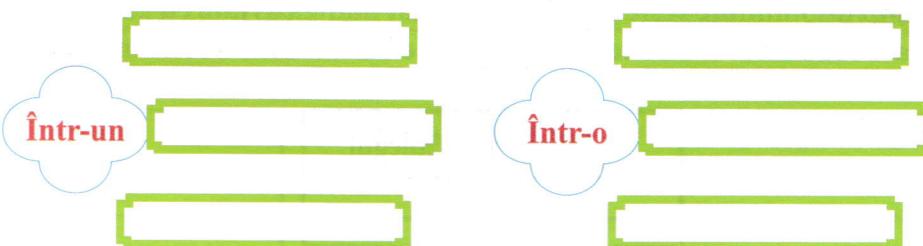
Copiii au urcat **într-un** / **într-o** autocar. Vor pleca **într-un** / **într-o** excursie.
Într-un / **Într-o** oră vor ajunge la destinație. Vor face un popas **într-un** / **într-o** parc de distracție.

Mihai s-a urcat **într-un** / **într-o** tiribombă, iar Angela s-a cățărât **într-un** / **într-o** tobogan.

Le-a plăcut atât de mult, încât vor mai reveni **într-un** / **într-o** altă zi.

3

Scrie cuvinte care pot urma după:

4

Taie ce nu se potrivește și continuă enunțurile:

Într-o / Întro zi de toamnă

Un greier mic trăia **într-o** / **intro**

Într-un / Întrun loc fermecat

Am intrat **într-un** / **întrun**

5

Transformă după model:

- * în cabană → într-o cabană
- * în cameră →
- * în baltă →
- * în mașină →
- * în grădină →
- * în vază →
- * în seră →

- * în sat → într-un sat
- * în parc →
- * în castel →
- * în avion →
- * în troleibuz →
- * în text →
- * în camion →

6

Alcătuiește câte un enunț conform cerințelor:

- **într-o** să fie situat la începutul propoziției enunțiative;

- **într-o** să fie situat în interiorul propoziției exclamative;

- **într-un** să fie situat la începutul propoziției enunțiativ negative;

- **într-un** să fie situat în interiorul propoziției interrogative;

7

Alcătuiește un scurt text, folosind următoarele expresii:

într-o zi, într-un târziu, într-o clipă, într-un loc, într-o pădure, într-un copac.

8

Marchează cu X varianta corectă de despărțire în silabe:

a) i-ntr-o ☐	în-tr-o ☐	i-n-t-r-o ☐	în-tro ☐	într-o ☐
b) int-r-un ☐	în-t-r-un ☐	în-tr-un ☐	int-r-u-n ☐	i-n-t-r-un ☐

9

Completează versurile cu „într-o“ sau „într-un“, astfel încât să aibă înțeles. Citește apoi versurile cu intonația potrivită.

„ _____ vară oarecare
 _____ sat mic de la mare,
 Locuiau _____ căsuță

Un pescar și-o pisicuță.
 Pisica nu pescuia.
 _____ coș sta și torcea.“